

PANORAMA TRAVEL

Saudi-Arabien - nu løftes sløret!

Saudi-Arabien har indtil for nylig kunnet betegnes som et af verdens mest lukkede lande. Turistvisum eksisterede helt enkelt ikke, så hvis man ikke havde familie eller arbejde i landet, eller skulle på pilgrimsfærd, kunne man ikke rejse ind i landet.

Som hjemsted for islams helligste byer, indtager Saudi-Arabien naturligvis en unik plads i den arabiske verden. Derudover har det i et halvt århundrede været en magtfaktor både i regionen og på verdensplan takket være de rige olieforekomster.

Lige nu er Saudi-Arabien i en brydningstid med nye love og reformer nærmest hver måned. Den grønne energi er på fremmarch, og man er nødt til at diversificere økonomien. Det er nok derfor, vi overhovedet får lov at besøge landet som turister.

Den manglende turisme har gjort, at man kan få et glimt af det gamle Arabien, som er totalt forsvundet i fx. Emiraterne. Her er gamle byer, man har nået at redde, inden de blev erstattet af højhuse, og her bor stadig almindelige mennesker.

Velkommen på et unikt eventyr i et meget omdiskuteret land - NU løftes sløret!

- *Besøg et af verdens mest omdiskuterede lande*
- *Bliv lidt klogere på den hastige udvikling i Saudi-Arabien*
- *Rejs tilbage i tiden i Jeddah*
- *Lad dig overvælde af Al Ula – Saudi-Arabiens ”Petra”*
- *Tilbring et par vidunderlige nætter på resort midt i ørkenen*

PANORAMA TRAVEL

Oversigt

1. dag: Afrejse fra København til Riyadh
2. dag: Ankomst og byrundtur i Riyadh
3. dag: Utrolige Al Ula
4. dag: Magiske Madain Saleh
5. dag: Kørsel til Jeddah via Medina
6. dag: Gamle Jeddah
7. dag: Fri dag i Jeddah
8. dag: Hjemrejse

Dag 1: Afrejse fra København til Riyadh

Vi flyver fra København til Riyadh via Istanbul om formiddagen og ankommer til Riyadh lidt over midnat.

Måltider inkluderet: på flyene

Overnatning i Riyadh: Hyatt Al Riyadh (eller lignende)

Dag 2: Ankomst og byrundtur i Riyadh

Vi ankommer til Riyadh midt på natten, hvor vi hentes og køres til hotellet. Efter nogle timers søvn mødes vi igen og tager ud for at kigge nærmere på Saudi-Arabiens hovedstad.

På mange måder er Saudi-Arabien et paradoks. Den umådelige og pludselige rigdom har både gjort, at man har kunnet bygge moderne storbyer, og for manges vedkommende bo i store huse og have dyre biler. Samtidig har man fastholdt en kultur, der stammer fra tiden som beduiner, hvor man blandt andet ser et meget religiøst og patriarkalsk samfund. Det er få år siden, at kvinder fik lov til f.eks. at køre bil eller se en fodboldkamp.

Lige nu er Saudi-Arabien dog i en brydningstid, og det er vældig interessant at følge udviklingen i landet. Flere og flere ønsker ligefrem at arbejde, og på sigt vil det måske betyde, at saudiske statsborgere skal begynde at betale skat. Den saudiske kronprins, Muhammed Bin Salman (kaldet MBS) har sat sig tungt på magten, og han er ved at gennemtvinge en lang række meget nødvendige reformer.

Hvad man end kan sige og mene om Saudi-Arabien, så er forandringerne ægte nok. Man føler sig overraskende velkommen, og det er ikke ualmindeligt, at fremmede kommer hen og hilser.

I dag skal vi på rundtur i hovedstaden. Nationalmuseet er et oplagt sted at starte. Her kan vi få en generel introduktion Saudi-Arabiens historie. Vi fortsætter derefter til det nærliggende Murabba-palads, der er en af byens historiske bygninger. Paladset blev opkaldt efter sin store plads, der måler 400 gange 400 meter.

Herefter besøger vi Masmak Fort, som blev opført i 1865 og er tæt forbundet med grundlæggelsen af Saudi-Arabien. Det var her, Abdulaziz en tidlig morgen sammen med 20-30 mand ved et overraskelsesangreb generobrede Riyadh fra Raschid-familien i 1902. Saudfamilien var mange år tidligere blevet fordrevet af Raschid'erne, og Abdulaziz

PANORAMA TRAVEL

havde levet et fattigt liv i eksil bl.a. i Kuwait, indtil han valgte at sætte alt på et bræt og prøve at generobre sin fars rige.

NB: Fortet er i øjeblikket under restaurering. Såfremt det er lukket, udgår det af programmet.

Riyadhriget omfattede dog ikke hele det Saudi-Arabien, vi kender i dag. Deres dengang største rivaler, Raschid-familien, boede mod nord i byen Hail, og de hellige byer, Mekka og Medina hørte under Shariffen af Mekka. Men det var her ved Masmak Fort, at det første skridt mod samlingen af Den Arabiske Halvø fandt sted.

Man kan stadig se spidsen af et sværd eller et spyd fra angrebet på fortet, der har sat sig fast i fortets port. Fortet er i flot stand og bestemt et besøg værd. Tæt herved ligger den centrale plads, hvor der ufatteligt nok stadig foregår offentlige henrettelser (det skal vi IKKE se).

Vi går videre til souq'en, hvor vi bl.a. kan få et indblik i traditionel, arabisk påklædning. Der er dog mest liv i souq'en om aftenen. Ved siden af ligger Riyadhs største moské, som vi også skal opleve. I besøget indgår en introduktion til islam, og der er mulighed for at stille spørgsmål.

NB: Vi vil forsøge at arrangere et møde med en professor, der kan fortælle os om Riyadhs udvikling. Vi vil også forsøge at arrangere et besøg med ambassadøren på den

Næste stop er Kingdom Center (eller Kingdom Tower). Det er en 302 meter høj skyskraber med 99 etager. Da det stod færdigt i 2002, overhalede det Faisaliyah-tårnet på 267 meter, som det højeste tårn i Saudi-Arabien. Det er siden blevet overgået af andre og er i dag den femtehøjeste skyskraber i landet.

Om aftenen kører vi ud til Ad-Diriyah (30 min.). Ad-Diriyah var hovedstaden i Najd (det centrale plateau på Den Arabiske Halvø) fra det 15. århundrede til begyndelsen af det 18. århundrede.

PANORAMA TRAVEL

Stedets betydning blev fremhævet, da det blev opført som UNESCOs verdensarvssted i 2010, som det mest strålende eksempel på Najdi-arkitektur. Ad-Diriyahs historie går tusinder af år tilbage, da det lå på en gammel handels- og pilgrimsrute mellem Asien, Afrika og Europa.

Vi spiser middag på en restaurant i Ad-Diriyah, inden vi vender tilbage til vores hotel.

Måltider inkluderet: morgenmad og aftensmad

Overnatning i Riyadh: Hyatt Al Riyadh (eller lignende)

Dag 3: Utrolige Al Ula

Vi kører til lufthavnen og tager morgenflyet til Al Ula. Det er et af Saudi-Arabiens kulturelle højdepunkter, og vi tilbringer to dage i dette storslåede område.

Al Ula er porten til Madain Saleh men er absolut også værd at udforske i sig selv.

Historiske vingesus i Al Ula og Madain Saleh

Den befæstede by Al Ula blev grundlagt i det 6. århundrede f.Kr. og er en oase i ørkendalen med frugtbar jord og masser af vand. Al Ula blev et handelscentrum, da byen var placeret langs "the Incense Road" – et netværk af ruter, der lettede handelen med røgelse, krydderier, silke og andre luksusgenstande gennem kongerigerne Axum (Etiopien), Arabien, Egypten og Indien.

Al Ula er grundlagt på stedet for den bibelske by Dedan som del af det gamle, nordarabiske kongerige Lihyan, der regerede fra det 5. til det 2. århundrede f.Kr. Oasens ældre historie har været opdelt i flere faser. Det dedanitiske rige strækker sig over det 7. – 6. århundrede f.Kr.

Dedan er nævnt i Harran-indskrifterne (Tyrkiet). Her fortælles det, hvordan Nabonidus, kongen af Babylonien, foretog et felttog til det nordlige Arabien i 552 f.Kr. og erobrede Tayma Dedan og Yathrib (Medina).

De næste 400 år indtil omkring 100 f.Kr. regerede kongeriget Lihyan. Herefter overtog nabatæerne den ledende rolle, indtil 106 e.Kr., da romerne erobrede deres hovedstad Petra (i Jordan). Nabatæerne gjorde Hegra, det moderne Madain Saleh, til deres anden hovedstad. Regionens magtcentrum flyttede således til Hegra omkring 22 km nord for Al Ula. Hegra (Madin Saleh) er på vores program på dag 5.

Al Ula har flere vidnesbyrd om urbebyggelse; der er mange emneinddelte inskriptioner at finde på bjergsiden af Jebal Ikma, der fortæller meget om civilisationens kultur, politik og religion. Hertil kommer en kæmpe samling af flotte helleristninger af både mennesker og dyr. Det hele er hugget ind i væggen i kløften.

Ligesom i nabatæernes hovedstad, Petra, har man i Al Ula hugget store gravmonumenter ud af fritstående og fantastisk flotte klippeformationer. Der er også andre gamle strukturer i denne region, såsom forter, dæmninger og brønde. Arkitekturen af disse konstruktioner afspejler indflydelsen fra græsk, romersk og assyriske stil.

PANORAMA TRAVEL

Ikke nok med de fine, historiske monumenter, så befinder vi os her i, hvad der nok er Saudi-Arabiens smukkeste og vildeste landskab. Området ligger i en stor *wadi* med ca. 3 millioner palmetræer. Wadier er udtørrede flodlejer, ofte i en kløft, som kun periodevis har vand. De smukt formede og farvede stenformationer er delvist begravet i fint sand.

Ved ankomsten besøger vi et par af de vigtigste steder, herunder 'Løvegraven' og Ikmah-bjerget med dets gamle inskriptioner. Vi går også en runde i den gamle by i Al Ula, der ligesom Ushaiqer er bygget af ler og strå. Den er desværre gået meget i forfald. Sidst på dagen kan de, der har lyst, sammen tage til Elefant-klippen og nyde solnedgangen.

Aftenen nydes i vores ørkenlejr, som ligger fantastisk mellem klipperne. Vi skal bo på et dejligt resort, som er placeret midt i naturen mellem de omkringliggende røde sandstensklipper.

NB: De saudiske myndigheder (Royal Commission of Al Ula (RCU)) har implementeret en streng politik vedrørende besøg af den gamle by i Al Ula og Madain Saleh. Det er ikke tilladt at udforske stedet på egen hånd, og i stedet skal besøgende deltage i en planlagt tur rundt mellem de forskellige steder. Selvom det ikke er måden, hvorpå vi ville foretrække at besøge dette storslåede sted, er det desværre ikke muligt at afvige fra de nuværende regler.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Al Ula: [Sahary Al Ula Resort](#) (eller lignende)

PANORAMA TRAVEL

Dag 4: Magiske Madain Saleh

I dag skal vi se det, der nok er højdepunktet i Al Ula, nemlig gravene ved Madain Saleh, der er hugget ud af klipperne i et smukt ørkenlandskab.

Madain Saleh, der er langt mindre kendt end sin søsterby, Petra, blev også bygget af de gamle nabatæere og blev deres anden, sydlige hovedstad. Det er et storslået sted med grave hugget ud af klipperne, og det blev Saudi-Arabiens første UNESCO World Heritage Site i 2008. Men som man kunne forvente modtager den en brøkdel af Petras besøgende.

Madain Saleh består af over hundrede grave. De er nogenlunde ensartede i strukturen og med kunstfærdige facader efter et lignende mønster af trin på toppen, der rejser sig fra et centralt punkt.

Historiske vingesus i Al Ula og Madain Saleh (fortsat)

Nabatæerne begyndte som pastorale nomader og opdrættede deres får, geder og kameler i ørkenen, som så mange andre arabiske stammer har gjort det gennem årtusinder. Fra tidligt i deres historie havde de forbindelser med Mesopotamien og kan have været de babatu-arabere, som nævnes af assyrerne i det 8. århundrede fvt.

Alexander den Stores officer Hieronymus af Cardia, skrev, at nabatæerne levede et asketisk liv med hårde love. De var kendt for deres indgående viden om ørkenen og evne til at forsvinde ind i den for at undslippe fjender. Nabatæernes system af skjulte cisterner gravet dybt ind i det indre af klipperne sørgede for vand til både husdyr og mennesker.

Den egentlige årsag til nabatæernes succes var imidlertid kontrol over meget af krydderihandelen. Røgelse, myrra og krydderier fra det sydlige Arabien blev bragt op mod nord ad handelsruter for at blive købt af grækerne, romerne, egypterne, fønikerne og andre omkring Middelhavet og i Orienten. Nabatæerne byggede deres imperium som mellemhandlere, og Madain Saleh var en korsvej, hvor den nord-sydlige røgelsesrute krydsede en vej fra Det Røde Hav til Den Persiske Golf.

Vi tilbringer det meste af dagen ved Madain Saleh og spiser frokost på en daddelfarm. Vi ser desuden den karakteristiske bueformede klippe Jabal Al-Aq ("Madakhil Rock Arch"). Ligesom Elefant-klippen er det en af de mest berømte klippeformationer i Al Ula-ørkenen. Dens broformede struktur, der ligner en regnbue, er et sjældent syn. Man kan se flerfarvede kvartsstykker indlejret i selve klippen og spredt for foden af den.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Al Ula: [Sahary Al Ula Resort](#) (eller lignende)

PANORAMA TRAVEL

Dag 5: Kørsel til Jeddah via Medina (330 KM / 3½ time + 2 timer i tog)

I dag går turen mod Jeddah med et stop i Medina på vejen. Vi kører i bus til Medina, hvorfra vi skifter til toget. Medina er islams næsthelligste by og hjemsted for verdens næststørste moske. Modsat i Mekka må ikke-muslimer godt gå ind i Medina. Der har været lidt uklarhed om, hvor lukket byen er for ikke-muslimer, men vores lokale samarbejdspartner oplyser, at man nu må komme ind i centrum og helt hen til moskeen. Det håber vi er rigtigt, for det er virkelig et smukt sted.

NB: Medina mere konservativ end de andre byer, så her anbefaler vi at man er iført lange bukser/ærmer.

Vi spiser frokost på et af de centrale hoteller, der har en fin udsigt over moskeen. Herefter tager vi et højhastighedstog til Jeddah. Det tager ca. to timer. Ved ankomsten kører vi til hotellet og tjekker ind.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Jeddah: [Ewaa Express](#) (eller lignende)

Dag 6: Jeddah - du gamle, du frie

Jeddah er nok Saudi-Arabiens mest frisindede by. Her ser man også mange kvinder, der ikke har dækket ansigtet til, hvilket ellers er almindeligt i store dele af Saudi-Arabien, hvor de fleste mænd går i hvide kjortler og en del kvinder i sorte burkaer. I Jeddah kan man også finde radiokanaler, der ligefrem spiller musik og ikke kun samtaler og bønner.

En mulig årsag til den større grad af frisind er, at havnebyen Jeddah historisk set har været porten til Saudi-Arabien for mange rejsende. Byen ligger tæt på både Mekka og Medina, så det har været et naturligt ankomststed for rejsende ad søvejen. I det 16.

PANORAMA TRAVEL

århundrede blev Jeddah indlemmet i Det Osmanniske Rige og forblev det indtil 1. Verdenskrig.

Vi starter vores besøg i byen på det lokale fiskemarked om morgenen. Det er nogle ret flotte og farverige fisk, som fiskerne fanger i Det Røde Hav. Vi kan gennem lokalguiden prøve at tage en snak med en fisker om hans liv og arbejde.

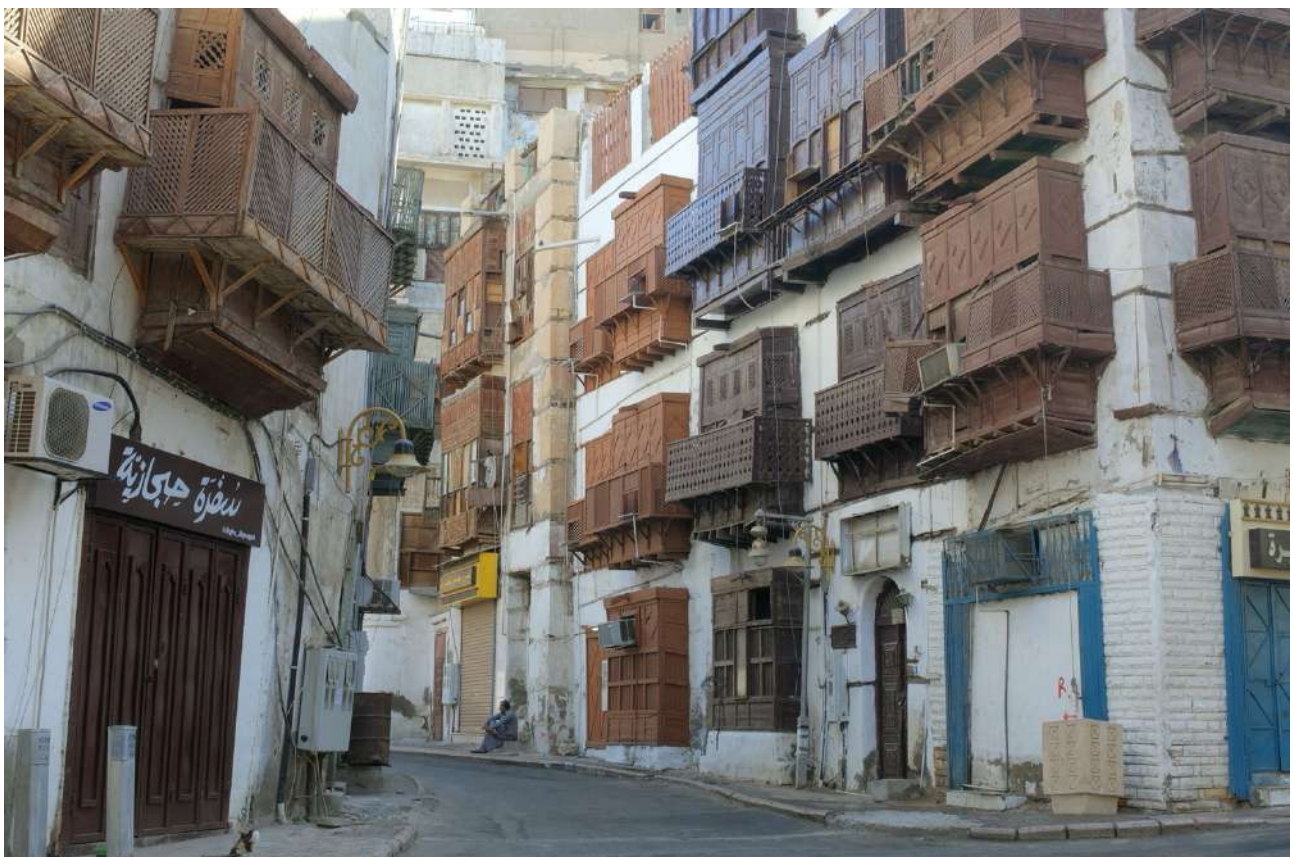
På vejen ind til Jeddah kører vi forbi Jeddah Tower, der med sine planlagte 1000 meters højde vil blive verdens højeste bygning, hvis den færdiggøres.

Jeddahs gamle bydel er fantastisk flot og hyggelig at gå rundt i. Man er i sidste øjeblik gået i gang med at redde de smukke, panelbelagte huse i centrum, og derfor fremstår byen lige så flot, som den må have gjort i gamle dage.

Enkelte af de gamle huse er stadig i forfald, men mange er restaurerede, og arbejdet fortsætter. Mange af de osmanniske huse er bygget af koraller og træ, og man fornemmer, at denne Rødehavsby er bygget på rigdommen fra de gamle handelsruter.

Flere rigmandsboliger i det gamle centrum er bevarede og åbne for besøgende, f.eks. Sharbatly House, Nassif House og Matbouli House. Hertil kommer at den Flydende Moske (Al-Rahmah), basaren og beduin-markedet er et besøg værd.

NB: Vi vil forsøge at arrangere et møde med en konservations-arbejder, der arbejder med restaureringen af den gamle bydel.

PANORAMA TRAVEL

Hen ad eftermiddagen tager vi ud til *cornichen*, den moderne havnepromenade, hvor vi spiser middag. Om aftenen er der i øvrigt et flot syn ved havnen, hvor verdens største springvand, King Fahd Fountain, skyder en 300 meter høj, oplyst vandstråle i vejret.

NB: Vi vil forsøge at arrangere et møde med en kvinde, der kan fortælle os om kvindernes rolle under den hastige udvikling i landet generelt.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Jeddah: [Ewaa Express](#) (eller lignende)

Dag 7: Fri dag i Jeddah

Vi har en ekstra dag i dejlige Jeddah til at udforske byen på egen hånd. Man kan fx gå på opdagelse i souqen, nyde bylivet fra en af caféerne eller se nærmere på de gamle huse.

Måltider inkluderet: morgenmad

Overnatning i Jeddah: [Ewaa Express](#) (eller lignende)

Dag 8: Hjemrejse

Vi flyver fra Jeddah til København via Istanbul tidlig om morgenen med ankomst til København tidlig eftermiddag. Vores spændende rejse til Saudi-Arabien er ved vejs ende, og vi har fået indsigt i et meget anderledes land, der indtil for nylig var lukket.

Måltider inkluderet: morgenmad

Max. 17 deltagere

Pris: se panoramatravel.dk

Prisen inkluderer

- Fly København - Riyadh / Jeddah – København
- Fly Riyadh – Al Ula
- Overnatning på gode hoteller i delt dobbeltværelse
- Overnatning på resort i Al Ula dag 3 og 4
- Halvpension dag 2-5, dag 6-7 kun morgenmad
- Transport i egen minibuss med aircondition
- Transport i højhastighedstog dag 5
- Alle entréer ifølge program
- Dansk rejseleder
- Engelsktalende lokalguider

PANORAMA TRAVEL

Ikke inkluderet

- E-visum
- Afbestillings- og rejseforsikring
- Drikkepenge til chauffør og lokalguide
- Visse måltider
- (Eneværelsestillæg)

Praktiske oplysninger

Skandinaviske statsborgere kan få e-visum til Saudi-Arabien.
Passet skal være gyldigt 6 måneder efter hjemrejse.

